

UREDNIKOVA RIJEČ

Župa je u posljednje vrijeme često bila predmet brojnih preispitivanja, osobito pod vidom teritorijalnosti i statičnosti što je teško spojivo sa suvremenom dinamikom i mobilnošću društva. Ponekad se nije sustezalo čak ni pred dovođenjem u pitanje župe uopće kao takve u ovom obliku. Treba li ukinuti župe? odnosno: Treba li ih barem radikalno preoblikovati? – pitanja su koja se sve više nameću kako onima koji se više u teoriji tako i onima koji se više u praksi bave župom i župnim pastoralom.

Ostavljajući ta i brojna druga pitanja ovdje otvorenima, možemo reći da se župa kao konkretna kršćanska zajednica vjernika i u našem vremenu još uvijek pokazuje kao izvrstan okvir za cjelovito posredovanje Kraljevstva Božjega i svih sastavnica kršćanskoga života i djelovanja. Ona će biti takav okvir i u budućnosti, ukoliko se bude trajno usklađivala s Evanđeljem Isusa Krista i pratila znakove konkretnoga vremena.

Iz perspektive povijesti ovdje ćemo s velikim odmakom, barem od onih davnih mijena vezanih uz župu i župni pastoral, moći možda bolje sagledati onu srž župe koja ipak ostaje kao trajna vrijednost. Uočljivo je kako se župa, unatoč određenim povremenim nedostacima, kroz dugu povijest pokazala iznimno uspješnim i praktičnim organizacijskim modelom u Crkvi. Ona je “krajnje mjesno očitovanje Crkve, u nekom smislu sama Crkva što živi među kućama svojih sinova i svojih kćeri” – kako se izrazio papa Ivan Pavao II. (*Christifideles laici*, br. 26.), te kao takva svoje mjesto i ulogu u općem pastoralu Crkve ima i danas.

Uredništvo biblioteke „Ravnokotarski Cvit“ na poticaj studenata, kolega i prijatelja odlučilo je objaviti ovu koautorsku knjigu ponajviše zbog nedostatka ovakvog sadržaja na hrvatskom jeziku.

Ovdje bismo usput istaknuli i međunarodni karakter još nekoliko projekata koje smo već uspješno realizirali u suradnji biblioteke „Ravnokotarski Cvit“ s uglednim pastoralnim teozozima iz našeg šireg područja, odnosno sukladno preporukama Bolonjske deklaracije o protoku znanja među učilištima, znanstvenicima i istraživačima s raznih europskih učilišta. Tako smo 2009. objavili koautorsku knjigu iz područja „Fundamentalne praktične teologije“ s talijanskim pastoralnim teologom Brunom Sevesom (S. Nimac – B. Seveso, *Praktična teologija. Profil jedne teološke discipline s osvrtom na njezine zadaće u hrvatskoj Crkvi i društvu*, Ravnokotarski Cvit, Knjiga 22, Lepuri, 2009.), a potom također koautorsku knjigu o metodi u praktičnoj teologiji (S. Nimac – S. Klein, *Metoda u praktičnoj teologiji*, Ravnokotarski Cvit, Knjiga 25, Lepuri, 2010.) s pastoralnom teologinjom Stephanie Klein iz Švicarske. Prije toga, 2004. objavili smo i knjigu Norberta Mettea, poznatoga njemačkoga teologa o pastoralnoj teologiji (N. Mette, *Katolička pastoralna teologija. Praktična teologija nekoć i danas*, Ravnokotarski Cvit, Knjiga 18, Lepuri–Split, 2004.). Taj sadržaj Mette je (na njemačkom jeziku) napisao upravo prigodno kao mali dar za hrvatsku javnost i za hrvatsko govorno područje.

Za razliku od tri gore spomenute knjige koje se odnose na područje „Fundamentalne praktične teologije“, ova koautorska knjiga više spada u područje

„Posebne praktične teologije“, a sve bi se mogle rabiti i kao svojevrsni udžbenici za tematiku koju obrađuju.

S Brigitom Perše, mladom slovenskom pastoralnom teologinjom, uspješno sam surađivao već na nekoliko tema iz područja praktične teologije. Perše se već duže vrijeme bavi pitanjem župe. Tako je i svoj doktorski rad radila na temu župe (Brigita Perše, *Slovenska katoliška župnija na preходу iz drugoga v tretje tisočletje*, Ljubljana, 2009.), a o župi je objavila i knjigu (*Prihodnost župnije. Študija na primeru župnij ljubljanske nadškofije*, Teološka fakulteta, Ljubljana, 2011.). Udruženi na zajedničkom projektu htjeli smo skupa obraditi ovu temu smatrajući da je župa još i danas najbolji i najučinkovitiji okvir za što učinkovitije posredovanje vrjednota Kraljevstva Božjega i bitnih kršćanskih sastavnica i to na dobro današnje Crkve i društva u kojemu živimo i djelujemo.

Ovdje svakako želimo zahvaliti i svima onima koji su na ovaj ili onaj način doprinijeli nastanku i objavljivanju ove knjige.

Tako zahvaljujem kolegi Norbertu Metteu, njemačkom pastoralnom teologu na preporukama najvažnije literature na njemačkomu jeziku u svezi župe i povijesti župe.

Na osobit način zahvaljujem također prijatelju Anti Periši, teologu i filozofu sa Sveučilišta u Zadru (koji predaje i jedan kolegij na poslijediplomskom studiju na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu). On je prevodio i revidirao dosta njemačkih tekstova, cjelovito je pregledao knjigu, dao brojne korisne napomene i svojim poticajnim savjetima doprinio njezinu objavljivanju te načinio korekturu i lekturu svekolikog sadržaja.

Zahvaljujemo i recenzentima Peteru Kvaterniku, profesoru na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Ljubljani (Slovenija) i Alojziju Čondiću, profesoru na Katoličkom bogoslovnom fakultetu Sveučilišta u Splitu, kao i akademskom slikaru i profesoru crkvene umjetnosti Anti Branku Periši za likovno uređenje naslovnice.

I na koncu osobito zahvaljujem kolegi Ivanu Šarčeviću, profesoru na Franjevačkoj teologiji u Sarajevu (Bosna i Hercegovina) na nadahnutom stručnom i kršćanskom *Predgovoru* ovoj studiji.

Nadamo se da će ova knjiga biti doprinos učinkovitijem razvoju župe i župnog pastora u Hrvatskoj i šire, te obogaćenje i poticaj na daljnje istraživanje ne samo studentima teologije nego i svima onima koji se bave župom.

Lepuri, Bogoavljenje, 6. siječnja 2013.

Fra Stipe Nimac, OFM,
Urednik biblioteke „Ravnokotarski Cvit“